

מסורת הש"ס

(א) לקמן (י. ט.) ע' לעיל ב.
(ב) לקמן כא. (ד) (לעיל יד.)
(ו) (לקמן טז.) מהל.

גליון הש"ס

גם' או לאי בכחו דמי.
ע"י לקמן כב ע"ה חוס'
ד"ה ור"י בדלמח אטות:
שם דקאמיל מניה
מניה. לקמן מד ע"ב:
שם ור"א סבר לה כ"ר
מיהו. ע"י לקמן דף כה
ע"ב מיהו ומר סבר:

רבינו הגאון

ואמר' ח"ש הירוש איתו
מועד כ"ר. ופשוטה היא.
ח"ש תרגומין שהיו
מחטטין בחבל דלי
ונפק החבל ועובר
הדלי משלמין נוק שלם.
ואוקימנא דמאוס בלישה
דלאו משנה וכולי פשיט
רב כיבוי דקאמיל מניה
מניה פ"י מניה (א) (דליל)
כ"י התרגול מוקד בלישה
שבחבל ומגלגל הדלי פטו
הוקיעו לאבן ועובר הדלי
ונפק החבל בחיטוטו
מחאי גזנא משלם נוק
שלם דהכי ודאי בנפס
הויק' את הדלי ולא
בכחם אבל אם נפק
החבל שלא מתחת חיטוטו
ונפל הדלי ועובר זה דין
צורות הוא וחצי נוק
הוא דמשלם ואמר' כי
האי גזנא כגון דקאמיל
מניה מניה בעי' פ"י.
ישפאל ויבין בזה בין כוח
אחר הוא. ובעי' דרבא
לא איפשטא ורינא כדון
חוקי. כ"י רבא חצי נוק
צורות מגופו משלם או
על הגדיש חצי (נקן) מיט
פון העליה. ח"ש כלב
לגדיש אבל את החריה
והדליק לגדיש על החריה
משלם נוק שלם ועל
הגדיש משלם חצי נוק.
על הגדיש חצי (נקן) מיט
משום דהו' להו צורות
ותני ע"ה פ"י מני כביריתא
ועל הגדיש משלם חצי

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

יח.

עין משפט
נר מצוה

יד א ב ב מ"י פ"ב מהל'
סוף פתון הלכה יד
ושי' כהשנות ונמית מתג
עשין ס' טע"ה ח"מ ס'
ש' פתק' א' וע"ה:

מוסף רש"י

משונה קרן בחצר
הניזק. קרן תמה וכל
תולדותיה קרן משונה.
הואיל וזוהי א"ת וסמן שלא
היו דבנן לק' (וע"ה י. ט.)

רבינו הגאון

נוק מגופו. ש"מ מגופו
משלם. ואקשי' אי הכי ל"ר
אלעזר דאמר (על הגדיש)
נוק שלם מגופו. והא
ד"ר אלעזר לא אשכחנן
לה בהריא היבא איתמרא
מיהו מסבירא דבנייש
וסקי' אלא כגון
דשי' כהא גחלת. פ"י
דאריה אריה ור' אלעזר
סבר לה כ"ר טרפון דאמר
משונה (קרן) בחצי הניזק
נוק שלם. ודחי' לה ואמר
ולא היא אלא ר' אלעזר
סבר לה כספוכוס דסבר
צורות נוק שלם. וסבר לה
כ"ר יהודה דאמר צד תמות
במקומה עומדת וכי קתני
מגופו דלכ"ר הכל לרבנן
פשוטה היא ולר' אלעזר
מצד תמות בלחוד קתני
מגופו והחצי שהוא מועד
פון העליה כ"ר יהודה.
והא רבי' יהודה בסוף פ'
שור שנגח ר' ד' שוורים
הלכה קשור בעליו כ"ר עד
ר' יהודה אומר חם חייב
מועד פטור (גמ') אמר רב
ארא בר אבהא לא אסר
שור שנגח ר' ד' שוורים
שבו אבל צד תמות
במקומה עומדת. ודחי'
(ז) חם תמא להאי סברא
ואמר אימור דשמעת ליה
לרב יהודה האי סברא
בקרן (ל"ה) נ"שיבא
ב"ה תמות ומעודות
אבל בשן ואש דמוערין

(א) א"ל י"ל מיהו דתרגומ'
ב' גמ' רב סמא מיהו רב
א"ש.

והא חב"ל משונה הוא. כשנלמא אי אדלי קאי איכא לאוקמא כחבל
גרוע וישן וכלוי דאורחיה הוא ליפסק כחטטה מועטת
שמחטטין לתוך המים שנחבל אלל השמא דקאי חבל ע"כ איירי
בחבל חזק דשיבא ביה תשלום אי נמי אי אדלי קאי מלניו לפרש
דנפק היינו שהותר הקשר שהיה
ב"ה הדלי קשור בחבל:

תפשוט דקאו בכחו דמי. הוה
מאי למימר דויל הכא
קמדמי ליה וזיל הכא קמדמי ליה אלא
דכלאו הכי משני שפיר:

ועל הגדיש משלם ח"י. לקמן (דף
כב.) מפרש למ"ד אשז משום
חצי על כל הגדיש משלם חצי נוק
דחצי דכלל הן והיו צורות לבד
ממקום גחלת ולמ"ד אשז משום
ממונו על כל הגדיש פטור ועל מקום
גחלת חצי נוק בדלדיה אדמי:
נוק שלם מגופו מ' אשבחן. פירוש
כ"י אורחיה:

במועד מתחילתו מ' שמעת
ז"ה אלא כגון דשני
ואי"עד. זו גירסת הקונט' ומפרש
כיון דלדידך היר' ה"ל כ' אורחיה
וכי הכי דנצורות כ' אורחיהו
שמועדי' מתחילתן ח"י ומו לא הא
נמי דשני ואי"עד לא חמור ממועד
מתחילתו ואין העדלה לצורות ששניה
בהן ומדקתני דמשלם מגופו אלא
לצורות כ' אורחיה נמי מגופו
ומפשוט דרבנא וקשה דהכי פשיט
הא דרבנא דלמח צורות כ' אורחיה
מעליה אלא היכא דשני אע"ג דלדידך
משלם מגופו דלד תמות במקומה עומדת
ואין לומר דאין הכי נמי דלא אמי
למפשט בעי' דרבנא אלא כל לומר
ש"ס לישב הכריתא בע"ה דאין ז' ארס
סוגית הש"ס ונראה כגירסא דרבנא
אלא כגון דלדידך ולעולם מאי למפשט
צעיין ולא תקשה מדי דרבי אלעזר
ללא פליגי בפלוגתא דסומכוס ורבנן
ולא דשני דקאמרינן וצפונתא
דרבי טרפון ורבנן אלא תרוייהו
כרבנן דסומכוס והכל בצורות כ' אורחיהו
ובדלדידך והשמא פשיט
צעי' דרבנא דיש העדלה לצורות
דאיירי בצורות כ' אורחיהו וכן
משמע מדקאמר או דלמח תולדה
דרגל היא משמע דאיירי כלל שניו
וכן מדמייתי עלה הירוש איתו מועד
דלכ"ר אורחיה מיימי לה לעיל ומימה
דלקמן (דף יט.) מוכח דמיירי על ידי
שניו גבי הא דבעי רב אשי יש שניו
בצורות וקאמר ומפשוט מדבעי רבא

יש העדלה מכלל דאין שניו פירוש דאי יש שניו היכי אמי מרבנא
נוק לזנח שלם וכן לקמן פיר' והא משונה הוא משמע דאי הוה מוקמא
פלוגתייהו בהעדלה ניחא משמע דבעי' דרבנא על ידי שניו איירי
ונראה דבתרתייהו מבעי' ליה אם יש העדלה או לאו דאי יש
העדלה בצורות כ' אורחיהו גם על ידי שניו יש העדלה דעיקר
העדלה בקרן כחיה ואי אין העדלה כ"י אורחיהו גם ע"י שניו
אין העדלה דע"י העדלה לא הו' טפי מכי אורחיה ומה שפ"ה
דבעי' דיש העדלה לא שיי' לאוקמא כ"י אורחיה דכיון דהי אורחיה
מה לי פעם ראשונה מה לי פעם שנייה לאו פירכא הוא
כיון דמיימה דחמנא לקרן בחצי נוק שייכא ביה העדלה:
אלא

אלא
מ'

בהתיו צורות ובפלוגתא דסומכוס ורבנן
קמיפלגי ת"ש תרגומין שהיו מחטטין בחבל
דלי ונפק החבל ונשבר הדלי משלמין נוק
שלם שמע מינה בחר מעיקרא אולינן תרגמא
אחבל והא חבל משונה הוא דמאוס בלישה
והא נשבר דלי קתני אלא סומכוס היא
דאמר צורות נוק שלם משלם אי סומכוס
אימא סימא ניתו ממנו שבר ונפל על כלי
אחר ושברה על הראשון משלם נוק שלם
ועל האחרון משלם חצי נוק ואי סומכוס מי
אית ליה חצי נוק וכי תימא שאני ליה
לסומכוס בין נוק כחו לכח כחו ואלא הא
(ב) דבעי רב אשי כח כחו לסומכוס ככחו דמי
או לאו ככחו דמי תפשוט ליה דלאו ככחו
דמי אלא לאו רבנא היא ש"מ בחר מעיקרא
אולינן אמר רב כיבי רב אביי * דקאמיל מניה
מיניה * בעי רבא חצי נוק צורות מגופו
משלם או מעליה משלם מגופו משלם דלא
אשבחן חצי נוק דמשלם מעליה או דלמא
מעליה משלם דלא אשבחן כאורחיה דמשלם
מגופיה ת"ש הירוש איתו מועד ויש אומרים
הרי זה מועד הירוש סלקא דעתך אלא לאו
הירוש והתיו ובהא קמיפלגי מאן דאמר אינו
מועד קסבר מגופו משלם ומאן דאמר מועד
קסבר מעליה משלם לא בפלוגתא דסומכוס
ורבנן קמיפלגי ת"ש * הכלכל שנמל חררה והלך
לגדיש ואכל החררה והדליק את הגדיש על
החררה משלם נוק שלם ועל הגדיש משלם
חצי נוק מאי טעמא לאו משום דהויא להו
צורות ותני עלה משלם חצי נוק מגופו
ותסברא לר' אלעזר נוק שלם מגופיה מי
אשבחן אלא כגון דשני בהא בגחלת * ורבי
אלעזר סבר לה כ"ר טרפון דאמר משונה
קרן בחצי הניזק נוק שלם משלם ולא היא
מאי טעמא מוקמא לה כרבי טרפון משום
ג"ש רבי אלעזר סבר כסומכוס דאמר צורות
צ"ד תמות במקומה עומדת וכי קתני מגופו
אצד תמות אמר ליה רב סמא בריה דרב
אשי לרבינא אימור דשמעת ליה לרבי
יהודה בתם ונעשה מועד במועד מתחילתו
מ'

יש העדלה מכלל דאין שניו פירוש דאי יש שניו היכי אמי מרבנא
נוק לזנח שלם וכן לקמן פיר' והא משונה הוא משמע דאי הוה מוקמא
פלוגתייהו בהעדלה ניחא משמע דבעי' דרבנא על ידי שניו איירי
ונראה דבתרתייהו מבעי' ליה אם יש העדלה או לאו דאי יש
העדלה בצורות כ' אורחיהו גם על ידי שניו יש העדלה דעיקר
העדלה בקרן כחיה ואי אין העדלה כ"י אורחיהו גם ע"י שניו
אין העדלה דע"י העדלה לא הו' טפי מכי אורחיה ומה שפ"ה
דבעי' דיש העדלה לא שיי' לאוקמא כ"י אורחיה דכיון דהי אורחיה
מה לי פעם ראשונה מה לי פעם שנייה לאו פירכא הוא
כיון דמיימה דחמנא לקרן בחצי נוק שייכא ביה העדלה:
אלא

אלא

כספיו לרודוס. והצורות שברו הכלים והוא לא נגע בכלי. מאן
דאמר מועד סבר לה כסומכוס ומאן דאמר אינו מועד סבר לה
כרבנן: **ונשבר הדלי.** קס"ד דעל ידי שהיה התרגול מוקד את
החבל נתגלגל הדלי ונשבר: **סרגמא אחבל.** הא דקמיני נוק שלם

אחבל: **משונה הוא.** שאין דרך שן
לחבל את שאין ראי לה וחצי נוק
לשלם: **דמאוס בלישה.** שמדובקת
בו עיסה. דמאוס לשון לכלוך:
אלא סומכוס היא. ולעולם כמר סבר
מנה אולינן וצורות הן וסומכוס
היא: **בין כחו לכח כחו.** דלי שנחגלגל
היו כחו והאמר שנשבר בצורות
הדלי הוא כח כחו: **דבעי רב אשי.**
לקמן בשמעתין: **דקא אולי.** דלי:
מיניה מיניה. דתרגול ולא נשבר
על ידי גלגול למקום אחר אלא הוא
דחפסו כל שעה וכשעה שזירה נמי:
קסבר מגופו משלם. והיינו אינו מועד
דדינו כחם לכל מילי: **קסבר מעליה**
משלם. והאי מועד דקאמר לאו
לזנח שלם אלא לענין עליה לחצי
נוק: **לא בפלוגתא דסומכוס ורבנן.**
ומועד לזנח שלם קאמר: **ועל**
הסכרה ג"ה. דהיינו שן. והדלקת
גדיש היו צורות דאיתו אלא כחו
שהוא מניח כאן הגחלת והוא הולך
ודולק למקום אחר והא מתנינן היא
נפיקין: **ותני טלה.** כחוספתא [פ"ג ה"א]
מגופו משלם להאי חצי נוק: **וספכר.**
משום צורות כ' אורחיהו מחייב
לה: **ל' אלעזר.** דאמר כנרייתא
נוק שלם ואפילו אי כנריא ליה
כסומכוס דאמר צורות ג"ש מגופיה
מי אשבחן נוק שלם וכל אורחיה כגון
צורות רבא גופיה לא קמיבעי ליה
לרבא דמעליה משלם דהא לכל מילי
מבעי' ליה אי הואי האי כשאר חצי
נוק ומגופו או דלמח כמר כאורחיה
אולינן וכל כ' אורחיה מעליה הוא
אכל אליבא דסומכוס פשיטא ליה
לרבא דמעליה משלם דהא לכל מילי
כמועד משוי להו: **אלא כגון דשני**
בגחלת. שנטלה כפיו והניחה דהיינו
שיני אלא צעיין מהכא לא תפשוט
דאי בצורות כאורחיהו דכוי עלמא
מעליה משלם והכל בצורות שניה
בהן קמיפלגי וצורות כ' אורחיהו
בין ר' אלעזר בין תנא קמא כנריא
להו כסומכוס דזנח שלם משלם
הלך חצי דשני בצורות קאמר
ת"ק חצי נוק ומגופו משלם דמשונה
הוא ותולדה דקין: **ורבי אלעזר**
סבר כרבי טרפון דאמר משונה קרן

כחלר הניזק משלם נוק שלם. והואיל
משלם מגופו הוא דמשלם דקאמרינן לקמן (דף כד.) בשמעתין לרבי
טרפון משונה קרן כחלר הניזק מגופו משלם: **ולא היא.** היא ותסברא
דקפרכת ובעית למידק מדרי' אלעזר דלאו בצורות כ' אורחיהו
מניין לאוקמיה לאו דוקא דחיה הוא דמאי דמאי ולמימר דלאו
כ"י אורחיה פליגי אלא דשני אכל מגופיה לא תידוק הכי דהא
שפיר מניח לאוקמיה בצורות כ' אורחיהו ומפשוט לצורות
מגופו משלם דמאי טעמא מוקמא לה כשניו ורבי טרפון משום דנוק
שלם במדי' דאורחיה לא אשבחן מגופו הא לא תיקשי לעולם בצורות
פליגי ורבי אלעזר כסומכוס: **וס"ל כ"ר דאמר.** לקמן כמועד דתמות
במקומה עומדת לקמן כפרק שור שנגח ארבעה ודף מה: והלך גבי
צורות נמי לסומכוס דחשיב ליה מועד משלם מגופו וכי קתני מגופו אלד תמות: **כמועד מפחילסו.** כגון צורות דאורחיהו:

